

رساله دکتری
جهت اخذ درجه دکترای تخصصی (Ph.D) در رشته برنامه ریزی درسی

عنوان
تبیین و شناسایی مسائل و نیازهای دانشجویان
در برنامه درسی دروس معارف اسلامی دانشگاههای شهر تهران
به منظور ارائه الگوی مطلوب

استاد راهنما

جناب آقای دکتر حسن ملکی

اساتید مشاور

حجت الاسلام و المسلمین دکتر ابراهیم کلانتری
جناب آقای دکتر حمید رحیمیان

اساتید داور

جناب آقای دکتر عباس عباس پور
جناب آقای دکتر جواد حاتمی

دانشجو
ابوالفضل خوشی

خرداد ماه ۱۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چکیده

این پژوهش با هدف تبیین و شناسایی مسائل و نیازهای دانشجویان در برنامه درسی دروس معارف اسلامی دانشگاه‌های شهر تهران به منظور ارائه الگوی مطلوب انجام شده است. دروس معارف اسلامی طی سه دهه فعالیت در دانشگاه‌ها دارای رشد کمی و کیفی بوده است. در حال حاضر در ۴۰۰ واحد دانشگاهی، گروه معارف اسلامی به عنوان یک گروه آموزشی با بیش از ۵۰۰۰ عضو هیأت علمی تمام وقت فعالیت آموزشی و پژوهشی وسیعی را انجام می‌دهد. ده درصد از برنامه‌های درسی دانشجویان در مقطع کارشناسی به این دروس اختصاص داده شده است. بررسی‌ها نشان داده است که برنامه درسی موجود معارف اسلامی مبتنی بر نیازهای دانشجویان نمی‌باشد و یکی از خلأهای مهم در این خصوص نداشتن چارچوب مشخصی برای آموزش دروس معارف اسلامی است. نداشتن الگوی مشخص و عدم نیازسنجی از دانشجویان در برنامه درسی موجب شده است که بسیاری از ویژگیها، مهارت‌ها و توانایی‌هایی که باید در برنامه درسی دروس معارف اسلامی لحاظ شود مورد غفلت قرار گیرد. لذا انجام این تحقیق برای پر کردن این خلأ انجام شده است به عبارتی هدف از انجام این پژوهش نیازسنجی آموزشی از دانشجویان برای طراحی الگوی مطلوب برنامه درسی دروس معارف اسلامی و اعتبار بخشی آن توسط صاحب نظران بوده است. به منظور دستیابی به اهداف این مطالعه از روش پژوهش ترکیبی (کیفی و کمی) استفاده شده است. جامعه آماری کلیه دانشجویان دانشگاه‌های شهر تهران می‌باشد. در بخش کیفی برای پاسخگویی به اولین سؤال پژوهش، ((با توجه به سیاست‌ها و جهت‌گیری کلی آموزشی معارف اسلامی در دانشگاه‌ها، اهداف مطلوب دروس معارف اسلامی چگونه باید باشد؟)) با مطالعه اسناد و مدارک بالا دستی اهداف مطلوب شناسایی گردید و داده‌ها موضوع بندی شد و به ۳۸۵ کد اولیه تقسیم گردید و از طریق مقوله بندی و موضوعات اساسی (Theme) اهداف مطلوب بر اساس منابع پژوهش در هشت محور کلی جمع آوری و ارائه گردید و در ادامه برای اعتبار بخشی اهداف مطلوب استخراج شده از روش فن دلفی انفرادی و جمعی و مصاحبه انفرادی نیمه ساختارمند از صاحب نظران و اساتید دروس معارف اسلامی انجام شد. در بخش کمی برای پاسخ به سؤال دوم تا هشتم پژوهش با استفاده از پرسشنامه متشکل از ۸۳ سؤال ویژگی‌های چهار عنصر اصلی برنامه درسی (اهداف، محتوا، روش و ارزشیابی) شناسایی و تحلیل شد. نتایج حاصل از داده‌ها نشان دهنده فاصله وضع موجود و مطلوب و به عبارتی نیازهای اساسی آموزشی دانشجویان در برنامه درسی دروس معارف اسلامی میباشد. بر اساس تحلیل یافته‌ها الویت‌های برنامه درسی ملاک عمل قرار داده شده است. با تلفیق داده‌های حاصل از مطالعه کیفی و کمی الگوی برنامه درسی معارف اسلامی طراحی گردید و با استفاده از روش دلفی اعتبار بخشی الگوی پیشنهادی انجام شد. از ویژگی‌های مهم این الگو توجه به تمامی عناصر نه گانه الگوی کلان می‌باشد. (اهداف، محتوا، راهبردی‌های یادگیری و یاد دهی، ارزشیابی، فعالیت‌های یادگیری، منابع،

زمان، مکان) و ارتباط این عناصر بصورت دایره وار نمایش داده شده است، تا پیوستگی و ارتباط این عناصر با یکدیگر و پویایی برنامه درسی دروس معارف اسلامی در الگوی پیشنهادی مشخص گردد. لازم است مشابه این تحقیق در سطح کشور اجرا شود و با شناسایی نیازهای دانشجویان برنامه های درسی دروس معارف اسلامی مورد بازنگری قرار گیرد.

واژه های کلیدی: برنامه درسی، دروس معارف اسلامی، نیاز دانشجویان، الگوی مطلوب

من لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق

تقدیر و تشکر

تقدیر

مراتب قدردانی و سپاس خود را تقدیم به والدین ام و والدین همسر می کنم که دعای خیرشان همواره شامل حالم بوده است.

تشکر ویژه از خانواده صبورم دارم که اگر صبوری و دلگرمی دادن آنها نبود شروع و تداوم تحصیل برای من میسر نمی شد. از آنها بخاطر قصور در انجام وظایفم در این مدت پوزش می طلبم.

تشکر از فرزند عزیزم آقای مهندس احسان خوشی که در مراحل مختلف پژوهش و طراحی جداول و نمودارها کمک رسان شایسته بودند.

تشکر

از محضر استاد محترم راهنما جناب آقای «دکتر حسن ملکی» و اساتید محترم مشاور حجت الاسلام والمسلمین دکتر ابراهیم کلانتری و جناب آقای دکتر حمید رحیمیان که همگی این بزرگواران از نزدیک به بنده در انجام این وظیفه یاری رساندند، قدر دانی و سپاسگزاری می نمایم.

از اساتید محترم و مدیران گروه های معارف اسلامی دانشگاه ها و معاونت محترم امور اساتید دروس معارف اسلامی به صورت خاص، جناب آقای دکتر صرامی - جناب آقای دکتر گرامی - جناب آقای دکتر دانش کیا که در ساختن ابزارهای پژوهش و سایر مراحل تحقیق توصیه های ارزشمندی را ارائه فرمودند و مرا مورد لطف و عنایت خود قرار دادند صمیمانه سپاسگزارم.

از همه عزیزان و همکاری اساتید دروس معارف اسلامی مشارکت کننده در جلسات مصاحبه و تکمیل فرم اعتبار بخشی به اهداف مطلوب و مدل پیشنهادی تشکر می کنم. از خداوند متعال برای همه این عزیزان، تندرستی و بهروزی آرزو مندم.

از ریاست محترم دانشگاه علامه طباطبایی، استاد گرامی حجت الاسلام والمسلمین دکتر سید صدرالدین شریعتی و اساتید محترم دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی و مدیر محترم گروه مدیریت و برنامه ریزی آموزشی جناب آقای دکتر حسن ملکی تشکر و قدر دانی می نمایم.

از همکاری و حمایت های مدبرانه و دوراندیشانه جناب آقای دکتر جعفر اصلانی ریاست محترم دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) در انجام شایسته پژوهش، قدردانی و سپاسگزاری می نمایم.

از دوستان و همکاران عزیزم آقایان: حجت الاسلام و المسلمین دکتر چاوشی، دکتر مصطفی ادیب، دکتر فرهاد ابی زاده، دکتر مرتضی خاقانی زاده، دکتر رمضان رحمانی، دکتر غلامرضا ویسی، دکتر صادق حمید زاده، و خانم دکتر علیاری و آقایان مهندس مهدی محمدزاده رسولی، مهندس فخرالدین بلغار و مهندس محمد امین علی عسکری به دلیل یاری ها و راهنمایی های دلسوزانه شان صمیمانه سپاسگزاری می نمایم.

از سرکار خانم ابراهیمی و سرکار خانم شعبانی در ویرایش ادبی و فنی پژوهش صمیمانه سپاسگزاری می نمایم.

موفقیت و سربلندی و سلامت تمامی این بزرگواران را از درگاه خداوند متعال خواستارم.

ابوالفضل خوشی

تقدیم به

پیشگاه مقدس

حضرت بقیه الله الاعظم امام زمان (عج) روحی فداہ

و بہ روح پاک

رہبر کبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی رضوان اللہ تعالیٰ علیہ

و بہ ارواح پاک

شہیدان اسلام بالأخص شہدای دانشگاہ علامہ طباطبائی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
الف	چکیده
ب	تقدیر و تشکر
ج	تقدیم
د	فهرست مطالب
ل	فهرست جداول
ه	فهرست نمودارها

فصل اول: کلیات پژوهش

۲	۱-۱. مقدمه
۵	۲-۱. بیان مسئله
۷	۳-۱. اهمیت و ضرورت پژوهش
۸	۴-۱. اهداف پژوهش
۸	هدف کلی پژوهش
۹	۵-۱. سئوالهای پژوهش
۱۰	۶-۱. تعریف مفاهیم و واژگان اختصاصی پژوهش
۱۱	تعریف عملیاتی

فصل دوم: ادبیات نظری و تجربی پژوهش

۱۴	مقدمه
۱۷	۱-۲. مبانی نظری نیاز
۲۰	۱-۱-۲. تعریف نیاز در تعلیم و تربیت
۲۱	۲-۱-۲. طبقه بندی تعاریف ارائه شده از مفهوم نیاز

۳۲	۳-۱-۲. مفهوم نیازسنجی در تعلیم و تربیت
۳۶	۴-۱-۲. طبقه بندی انواع نیازسنجی برنامه درسی
۳۶	۵-۱-۲. الگوهای نیازسنجی در تعلیم و تربیت
۵۰	۶-۱-۲. فنون نیازسنجی آموزشی و برنامه درسی
۵۲	۷-۱-۲. دیدگاههای مطرح نیازسنجی در برنامه درسی
۵۶	۸-۱-۲. مؤلفه های مهم فرآیند نیازسنجی برنامه درسی
۵۹	۲-۲. برنامه درسی
۵۹	۱-۲-۲. تعریف برنامه درسی
۶۱	۲-۲-۲. ویژگی برنامه درسی
۶۲	۳-۲-۲. ترکیب و عناصر برنامه درسی
۷۳	۴-۲-۲. رویکرد های برنامه درسی
۷۴	۵-۲-۲. انواع طرح های برنامه درسی
۷۴	۶-۲-۲. الگوهای طراحی برنامه درسی
۷۵	۷-۲-۲. مدل های برنامه ریزی درسی
۷۶	۸-۲-۲. فرایند برنامه ریزی درسی
۷۶	۹-۲-۲. گام های برنامه ریزی درسی
۷۷	۱۰-۲-۲. نیازسنجی در برنامه درسی
۷۸	۱۱-۲-۲. اهداف برنامه درسی
۷۹	۱۲-۲-۲. محتوا در برنامه درسی
۸۲	۱۳-۲-۲. راهبردهای یاددهی- یادگیری
۸۴	۱۴-۲-۲. ارزشیابی در برنامه درسی
۸۵	۳-۲. برنامه درسی در آموزش عالی
۸۵	۱-۳-۲. الگوهای برنامه درسی دانشگاهی
۸۷	۲-۳-۲. طبقه بندی الگوهای برنامه درسی دانشگاهی
۸۹	۳-۳-۲. الگوهای طراحی برنامه درسی در آموزش عالی
۹۰	۴-۳-۲. سطوح برنامه درسی در آموزش عالی
۹۱	۵-۳-۲. کیفیت برنامه های درسی در آموزش عالی
۹۲	۶-۳-۲. ارزشیابی کیفیت برنامه درسی در آموزش عالی
۹۲	۷-۳-۲. معیارهای کیفی نیازسنجی برنامه درسی آموزش عالی
۹۴	۸-۳-۲. نظام برنامه درسی در آموزش عالی ایران
۹۶	۹-۳-۲. ویژگی های برنامه درسی دانشگاه محور
۱۰۱	۱۰-۳-۲. نیازسنجی برنامه درسی آموزش عالی و ویژگی دانشجویان (یادگیرندگان)
	۴-۲. مطالعه اسناد و مدارک مصوب و بالادستی در مورد اهداف دانشگاه و
۱۰۳	تربیت دانشجو

۱۰۳	۱-۴-۲. مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی
۱۰۴	۲-۴-۲. اهداف آموزش عالی در برنامه پنجساله (۱، ۲، ۳، ۴ و ۵)
۱۱۴	۳-۴-۲. مصوبات مربوط به نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها
۱۱۹	۴-۴-۲. مصوبات شورای عالی برنامه ریزی (رسالت و جایگاه دانشگاه)
۱۱۹	۵-۴-۲. برنامه درسی آموزش عالی
۱۲۲	۲-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی
۱۲۲	۱-۲-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی. (اهداف مطلوب)
۱۲۳	۲-۲-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی (محتوا مطلوب)
	۳-۲-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی. (راهبردهای یاددهی، یادگیری (نقش معلم) مطلوب)
۱۲۳	
۱۲۴	۴-۲-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی (سنجش و ارزشیابی مطلوب)
۱۲۴	۵-۲-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی. (فعالیت های یادگیری مطلوب)
۱۲۵	۶-۲-۴-۲. استخراج داده ها و کد بندی. (مواد و منابع مطلوب)
۱۲۵	۷-۲-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی (گروه بندی مطلوب)
۱۲۶	۸-۲-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی. (زمان مطلوب)
۱۲۶	۹-۲-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی. (مکان مطلوب)
۱۲۷	۳-۴-۲. اهداف تربیت در نظام تربیتی اسلام با تأکید بر دوره دانشجویی
۱۳۰	۱-۳-۴-۲. مفهوم هدف و واژه های مترادف در نظام تربیتی اسلام
۱۳۴	۲-۳-۴-۲. اهداف تربیتی از منظر قرآن
۱۵۳	۳-۳-۴-۲. مفهوم و ماهیت هدف در فلسفه اسلام
۱۵۵	۴-۳-۴-۲. اهداف تربیت در دانشگاه اسلامی
۱۵۵	۵-۳-۴-۲. ویژگی های هدف های تربیتی از دیدگاه مریان بزرگ مسلمان
۱۶۳	۱-۴-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی. (اهداف مطلوب)
۱۶۴	۲-۴-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی. (محتوا مطلوب)
	۳-۴-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی. (راهبردهای یاددهی، یادگیری (نقش معلم) مطلوب)
۱۶۴	
۱۶۵	۴-۴-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی. (سنجش و ارزیابی مطلوب)
۱۶۵	۵-۴-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی. (فعالیت های یادگیری مطلوب)
۱۶۵	۶-۴-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی. (مواد و منابع مطلوب)
۱۶۶	۷-۴-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی. (گروه بندی مطلوب)
۱۶۶	۸-۴-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی. (زمان مطلوب)
۱۶۶	۹-۴-۴-۲. استخراج داده ها و کدبندی. (مکان مطلوب)
۱۶۶	۵-۴-۲. تجارب بین المللی در خصوص وظایف و رسالت دانشگاهها
۱۶۶	۱-۵-۴-۲. هدف و راهبرد مطلوب دانشگاه های برتر جهان

- ۱۷۴ ۲-۴-۵. اهداف مطلوب نهادهای تعلیم و تربیت در غرب
- ۱۸۲ ۲-۴-۵.۳. اهداف تعلیم و تربیت کلیسایی در میان کاتولیک های آمریکایی
- ۱۸۴ ۲-۴-۶. استخراج داده ها و کدبندی
- ۱۸۴ ۲-۴-۶.۱. استخراج داده ها و کدبندی. (اهداف مطلوب)
- ۱۸۵ ۲-۴-۶.۲. استخراج داده ها و کدبندی. (محتوا مطلوب)
- ۱۸۵ ۲-۴-۶.۳. استخراج داده ها و کدبندی. (راهبردهای یاددهی، یادگیری (نقش معلم) مطلوب)
- ۱۸۵ ۲-۴-۶.۴. استخراج داده ها و کدبندی. (سنجش و ارزیابی مطلوب)
- ۱۸۶ ۲-۴-۶.۵. استخراج داده ها و کدبندی. (فعالیت های یادگیری مطلوب)
- ۱۸۶ ۲-۴-۶.۶. استخراج داده ها و کدبندی. (مواد و منابع مطلوب)
- ۱۸۶ ۲-۴-۶.۷. استخراج داده ها و کدبندی. (گروه بندی مطلوب)
- ۱۸۷ ۲-۴-۶.۸. استخراج داده ها و کدبندی. (زمان مطلوب)
- ۱۸۷ ۲-۴-۶.۹. استخراج داده ها و کدبندی. (مکان مطلوب)
- ۱۸۷ ۲-۴-۷. دیدگاه امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری در مورد وظایف و رسالت دانشگاه ها
- ۱۸۷ ۲-۴-۷.۱. دیدگاه امام خمینی (ره) در مورد وظایف و رسالت دانشگاه ها
- ۱۹۱ ۲-۴-۷.۲. دیدگاه مقام معظم رهبری در مورد وظایف و رسالت دانشگاهها
- ۱۹۳ ۲-۴-۸. استخراج و کدبندی داده ها
- ۱۹۳ ۲-۴-۸.۱. استخراج داده ها و کدبندی. (اهداف مطلوب)
- ۱۹۳ ۲-۴-۸.۲. استخراج داده ها و کدبندی. (محتوا مطلوب)
- ۱۹۳ ۲-۴-۸.۳. استخراج داده ها و کدبندی. (راهبردهای یاددهی، یادگیری (نقش معلم)
- ۱۹۴ ۲-۴-۸.۴. استخراج داده ها و کدبندی. (سنجش و ارزشیابی مطلوب)
- ۱۹۴ ۲-۴-۸.۵. استخراج داده ها و کدبندی. (فعالیت های یادگیری مطلوب)
- ۱۹۵ ۲-۴-۸.۶. استخراج داده ها و کدبندی. (مواد و منابع مطلوب)
- ۱۹۵ ۲-۴-۸.۷. استخراج داده ها و کدبندی. (گروه بندی مطلوب)
- ۱۹۵ ۲-۴-۸.۸. استخراج داده ها و کدبندی. (زمان مطلوب)
- ۱۹۵ ۲-۴-۸.۹. استخراج داده ها و کدبندی. (فعالیت های یادگیری مطلوب)
- ۱۹۵ ۲-۴-۹. تجارب صاحب نظران و دانشمندان و اساتید دروس معارف اسلامی در خصوص وظایف و رسالت های دانشگاه ها
- ۱۹۵ ۲-۴-۹.۱. صاحب نظران و مدرسان و اساتید دروس معارف اسلامی
- ۱۹۹ ۲-۴-۹.۲. ویژگی های یادگیرنده از نظر اندیشمندان مسلمان
- ۲۱۴ ۲-۴-۹.۳. نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه ها- دانشگاه معارف اسلامی قم
- ۲۱۶ ۲-۴-۱۰. استخراج داده ها و کد بندی
- ۲۱۶ ۲-۴-۱۰.۱. استخراج داده ها و کدبندی. (اهداف مطلوب)

۲۱۶	۲-۴-۱۰. استخراج داده ها و کدبندی. (محتوا مطلوب)
۲۱۷	۲-۴-۱۰.۳. استخراج داده ها و کدبندی. (راهبردهای یاددهی، یادگیری (نقش معلم)
۲۱۸	۲-۴-۱۰.۴. استخراج داده ها و کدبندی. (سنجش و ارزشیابی مطلوب)
۲۱۸	۲-۴-۱۰.۵. استخراج داده ها و کدبندی. (فعالیت های یادگیری مطلوب)
۲۱۹	۲-۴-۱۰.۶. استخراج داده ها و کدبندی. (مواد و منابع مطلوب)
۲۲۰	۲-۴-۱۰.۷. استخراج داده ها و کدبندی. (گروه بندی مطلوب)
۲۲۰	۲-۴-۱۰.۸. استخراج داده ها و کدبندی. (زمان مطلوب)
۲۲۰	۲-۵. پیشینه پژوهش
۲۲۰	۲-۵-۱. پیشینه پژوهش های انجام شده داخل کشور
۲۲۷	۲-۵-۲. پیشینه پژوهش خارج از کشور

فصل سوم: روش پژوهش

۲۳۴	۳-۱. روش پژوهش و دلایل انتخاب آن
۲۳۴	الف) پژوهش کیفی
۲۳۶	ب) پژوهش کمی
۲۳۸	۳-۲. جامعه آماری پژوهش
۲۳۸	جامعه آماری
۲۴۰	۳-۳. روش نمونه گیری
۲۴۰	۳-۴. حجم نمونه
۲۴۰	الف) نمونه گیری کیفی
۲۴۱	ب) نمونه گیری کمی
۲۴۲	شیوه نمونه گیری
۲۴۳	۳-۵. معیارهای ورود به این مطالعه
۲۴۳	۳-۶. روش گرد آوری داده ها
۲۴۴	۳-۶-۱. روش گردآوری داده ها در تحلیل محتوای کیفی
۲۴۵	۳-۶-۲. روش گردآوری داده ها در مرور نظام مند
۲۴۶	۳-۶-۳. روش گردآوری داده ها در مطالعه کتابخانه ای
۲۴۷	۳-۶-۴. روش گردآوری داده ها از طریق پرسشنامه
۲۴۷	۳-۷. روش تجزیه و تحلیل داده ها
۲۴۷	۳-۷-۱. شیوه تجزیه و تحلیل داده ها در تحلیل محتوای کیفی
۲۴۹	۳-۷-۲. شیوه تجزیه و تحلیل داده ها در مرور نظام مند
۲۵۱	۳-۷-۳. شیوه تجزیه و تحلیل داده ها در مطالعه کتابخانه ای
۲۵۱	۳-۸. صحت و استحکام داده ها
۲۵۳	۳-۹. مراحل اجرای پژوهش

- ۲۵۵ ۱۰-۳. نمودار مراحل اجرایی پژوهش
- ۲۵۶ ۱۱-۳. نمودار مراحل تبیین و تدوین هدف های مطلوب برنامه درسی دروس معارف اسلامی
- فصل چهارم: تجزیه و تحلیل داده ها**
- ۲۵۸
- ۲۶۰ ۱-۴. سؤال اول: اهداف مطلوب برنامه درسی دروس معارف اسلامی
- ۲۶۱ ۱-۱-۴. باهم نگری مقوله ها (طبقات) و دست یابی به موضوعات اساسی (theme)
- ۲۶۱ ۱-۱-۱-۴. مقوله (طبقه) اعتقادی
- ۲۶۱ ۱-۱-۲-۴. مقوله (طبقه) اخلاقی
- ۲۶۲ ۱-۱-۳-۴. مقوله (طبقه) اجتماعی
- ۲۶۲ ۱-۱-۴-۴. مقوله (طبقه) علمی
- ۲۶۳ ۱-۱-۵-۴. مقوله (طبقه) مهارتی
- ۲۶۳ ۱-۱-۶-۴. مقوله (طبقه) مادی و جسمانی
- ۲۶۳ ۲-۱-۴. با هم نگری مقوله ها (طبقات) و دست یابی به موضوعات اساسی (Theme)
- ۲۶۳ ۱-۲-۱-۴. موضوعات اساسی (Theme) شناختی
- ۲۶۴ ۲-۲-۱-۴. موضوعات اساسی (Theme) نگرشی و ارزشی
- ۲۶۴ ۳-۲-۱-۴. موضوعات اساسی (Theme) علمی و مهارتی
- ۲۶۴ ۳-۱-۴. تدوین اهداف مطلوب پیشنهادی
- ۲۶۵ ۴-۱-۴. اعتباربخشی اهداف مطلوب استخراج شده از منابع پژوهش توسط صاحب نظران و اساتید دروس معارف اسلامی
- ۲۶۵ ۱-۴-۱-۴. مشخصات دموگرافیک مشارکت کنندگان (صاحب نظران)
- ۲۶۶ ۲-۴-۱-۴. مصاحبه انفرادی نیمه ساختار مند (روش دلفی انفرادی)
- ۲۶۷ ۳-۴-۱-۴. مصاحبه بصورت دسته جمعی (روش دلفی کنفرانس)
- ۲۶۸ ۵-۱-۴. تدوین نهایی اهداف مطلوب
- ۲۶۸ ۲-۴. سؤال دوم: تبیین وضع موجود دروس معارف اسلامی
- ۲۷۳ توزیع جمعیت بر حسب دوره تحصیلی
- ۲۷۴ گرایش دروس معارف گذرانده شده توسط دانشجویان
- ۲۷۵ وضعیت موجود دروس معارف اسلامی (اهداف)
- ۲۸۴ ماهیت عناصر برنامه درسی، دروس معارف اسلامی
- ۲۸۵ عدم انطباق و جامعیت اهداف در شرایط موجود
- ۲۸۵ انتخاب نا مناسب محتوا در شرایط موجود
- ۲۸۶ عدم انطباق سازماندهی محتوا با نیازهای دانشجویان در شرایط موجود
- ۲۸۶ چالشهای روش تدریس در شرایط موجود
- ۲۸۷ فقدان نظام جامع ارزشیابی در شرایط موجود

۲۸۷	برنامه درسی پنهان
۲۸۸	برنامه درسی پنهان مربوط به دانشجویان
۲۸۸	برنامه درسی پنهان مربوط به اساتید
۲۸۸	برنامه درسی پنهان مربوط به نظام آموزشی
۲۸۹	۳-۴. سؤال سوم: تبیین فاصله بین وضع موجود و مطلوب دروس معارف اسلامی
۲۸۹	۱-۳-۴. فاصله وضع موجود و مطلوب در اهداف
۲۹۰	۲-۳-۴. فاصله وضع موجود و مطلوب در محتوا
۲۹۱	۳-۳-۴. فاصله وضع موجود و مطلوب در روش تدریس
۲۹۲	۴-۳-۴. فاصله وضع موجود و مطلوب در ارزشیابی
۲۹۲	۵-۳-۴. فاصله وضع موجود و مطلوب در عناصر اصلی برنامه درسی
	۶-۳-۴. تحلیل فاصله بین وضع موجود و مطلوب و نیازهای آموزشی دانشجویان در
۲۹۳	دروس معارف اسلامی
۲۹۴	۴-۴. سؤال چهارم: اهداف آموزشی مطلوب، دروس معارف اسلامی
۲۹۵	۵-۴. سؤال پنجم: محتوای آموزشی مطلوب، دروس معارف اسلامی
۲۹۷	۶-۴. سؤال ششم: روش تدریس و اجرای مطلوب، دروس معارف اسلامی
۲۹۸	۷-۴. سؤال هفتم: ارزشیابی مطلوب دروس معارف اسلامی
	۸-۴. سؤال هشتم: ویژگی های اجرای برنامه درسی معارف اسلامی با توجه به نیاز
۲۹۹	دانشجویان
۲۹۹	۱-۸-۴. شاخص های اهداف آموزشی مطلوب و نیاز دانشجویان
۳۰۰	۲-۸-۴. شاخص های محتوای آموزشی مطلوب و نیاز دانشجویان
۳۰۱	۳-۸-۴. شاخص های روش تدریس مطلوب و نیاز دانشجویان
۳۰۲	۴-۸-۴. شاخص های ارزشیابی مطلوب و نیاز دانشجویان
۳۰۲	۵-۸-۴. اساتید به عنوان یک الگو
۳۰۳	۱-۵-۸-۴. شکل دهنده ی اخلاق حرفه ای
۳۰۴	۲-۵-۸-۴. انتقال دهنده ارزشهای اجتماعی و فرهنگی
۳۰۵	۳-۵-۸-۴. تسهیل کننده یادگیری
۳۰۵	۹-۴. سؤال نهم: طراحی الگوی مطلوب برنامه درسی دروس معارف اسلامی
۳۰۶	۱-۹-۴. مبانی برنامه درسی دروس معارف اسلامی در الگوی پیشنهادی
۳۰۶	۲-۹-۴. ابعاد مدل پیشنهادی
۳۰۶	۱-۲-۹-۴. بعد روان شناختی
۳۰۷	۲-۲-۹-۴. بعد جامعه شناختی
۳۰۷	۳-۲-۹-۴. بعد بین رشته ای
۳۰۸	۴-۲-۹-۴. بعد سیاست گذاری
۳۰۸	۵-۲-۹-۴. بعد فلسفی

	۳-۹-۴. عناصر برنامه درسی دروس معارف اسلامی در مدل پیشنهادی بر اساس
۳۰۸	الگوی کلاین
۳۰۹	۱-۳-۹-۴. اهداف
۳۰۹	۲-۳-۹-۴. محتوا
۳۱۰	۳-۳-۹-۴. راهبرد های یاددهی و یادگیری (روش تدریس)
۳۱۰	۴-۳-۹-۴. نقش معلم، الگوی پیشنهادی
۳۱۰	۵-۳-۹-۴. فعالیت های یادگیری
۳۱۱	۶-۳-۹-۴. مواد و منابع
۳۱۱	۷-۳-۹-۴. گروه بندی
۳۱۱	۸-۳-۹-۴. فضای یادگیری
۳۱۲	۹-۳-۹-۴. زمان آموزش
۳۱۲	۱۰-۳-۹-۴. ارزشیابی
۳۱۳	۴-۹-۴. مدل پیشنهادی الگوی مطلوب
۳۱۳	۱-۴-۹-۴. ابعاد مدل
۳۱۳	۲-۴-۹-۴. متغیر های زیربنایی مدل
۳۱۳	۳-۴-۹-۴. فلسفه مدل
۳۱۳	۴-۴-۹-۴. مبانی نظری مدل
۳۱۳	۵-۴-۹-۴. اصول مدل
۳۱۴	۶-۴-۹-۴. اهداف مدل
۳۱۴	۷-۴-۹-۴. ارزشیابی مدل
۳۱۴	۸-۴-۹-۴. مراحل اجرایی مدل
۳۱۵	۱۰-۴-۹-۴. سؤال دهم: اعتبارسنجی الگوی پیشنهادی
۳۱۶	نتایج اعتبارسنجی
۳۱۶	نتایج مربوط به نقاط قوت الگو
۳۱۷	نتایج مربوط به نقاط ضعف الگو
	فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری
۳۲۳	۱-۵. خلاصه یافته ها
۳۲۴	۲-۵. بحث
۳۲۹	۳-۵. نیازهای موجود، راه کارهای رفع نیازهای آموزشی
۳۳۲	۴-۵. محدودیت های پژوهش
۳۳۲	پیشنهاد های کاربردی پژوهش
۳۳۴	پیشنهاد های پژوهشی

منابع و مأخذ

۳۳۵

منابع فارسی

۳۴۴

منابع خارجی

۳۴۸

پیوستها

